

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 106/2008

2008 m. sausio 15 d.

dėl Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos

(nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2422/2001 dėl raštinės įrangos ženklavimo apie energijos taupymą Bendrijos programos ⁽³⁾ reikia iš esmės pakeisti. Siekiant aiškumo turėtų būti paskelbta nauja to reglamento redakcija.
- (2) Raštinės įrangai tenka didelė visos suvartojamos elektros energijos dalis. Įvairūs Bendrijos rinkoje parduodami modeliai, atlikdami panašias funkcijas, pasižymi labai skirtingu energijos vartojimo lygiu ir yra didelis potencialas padidinti jų energijos vartojimo efektyvumą.
- (3) Padidinus raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumą, turėtų būti prisidėta prie Bendrijos konkurencingumo didinimo, jos energijos tiekimo saugumo ir aplinkos bei vartotojų apsaugos.

⁽¹⁾ OL C 161, 2007 7 13, p. 97.

⁽²⁾ 2007 m. liepos 10 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2007 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 332, 2001 12 15, p. 1.

- (4) Svarbu propaguoti priemones, skirtas tinkamam vidaus rinkos veikimui.

- (5) Pageidautina suderinti nacionalines energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo iniciatyvas, kad kuo labiau būtų sumažintas joms įgyvendinti skirtų priemonių neigiamas poveikis pramonei ir prekybai.

- (6) Kadangi siūlomo veiksmo tikslas – sukurti Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos taisykles – valstybės narės negali deramai pasiekti ir todėl geriau šio tikslo siekti Bendrijos lygmeniu, laikydami Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina šiam tikslui pasiekti.

- (7) Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos protokolu, dėl kurio susitarta Kiote 1997 m. gruodžio 11 d., raginama 8 % sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų Bendrijos emisiją vėliausiai 2008–2012 m. Kad būtų galima pasiekti šį tikslą, reikia imtis griežtesnių priemonių sumažinti anglies dvideginio emisijas Bendrijoje.

- (8) Be to, 1998 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 2179/98/EB dėl Europos bendrijos politikos ir veiksmų programos dėl aplinkos ir tvarios plėtros „Tvarumo link“ persvarstymo ⁽⁴⁾, prietaisų energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo nustatymas laikomas svarbiausiu prioritetu integruojant aplinkosaugos reikalavimus į energijos sritį.

⁽⁴⁾ OL L 275, 1998 10 10, p. 1.

- (9) 1998 m. gruodžio 7 d. priimtoje Tarybos rezoliucijoje dėl energijos vartojimo efektyvumo Europos bendrijoje ⁽¹⁾ raginama plačiau taikyti prietaisų ir įrangos ženklimą.
- (10) Visais tinkamais atvejais pageidautina koordinuoti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, ženklimą ir bandymų metodus.
- (11) Daugumą efektyviai energiją vartojančios raštinės įrangos galima išigyti su nedidelėmis papildomomis išlaidomis arba be jų, ir per gana trumpą laiką jos atsiperka, nes tokie prietaisai taupo elektros energiją. Todėl šioje srityje energijos taupymo ir anglies dvideginio kiekio mažinimo tikslai gali būti pasiekti efektyviomis išlaidomis, nepakenkiant vartotojams ar pramonei.
- (12) Raštinės įranga prekiaujama visame pasaulyje. 2006 m. gruodžio 20 d. Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimas dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų suderinimo ⁽²⁾ (toliau – Susitarimas) turėtų palengvinti tarptautinę prekybą ir aplinkos apsaugą šios įrangos srityje. Susitarimas turėtų būti įgyvendintas Bendrijoje.
- (13) Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimas *Energy Star* naudojamas visame pasaulyje. Norėdama daryti įtaką visame pasaulyje naudojamam *Energy Star* ženklavimo programos reikalavimams, Bendrija turėtų dalyvauti šioje programoje ir nustatant reikiamas technines specifikacijas. Drauge su Jungtinių Amerikos Valstijų aplinkos apsaugos agentūra (toliau – USEPA) nustatydamas tas technines specifikacijas, Komisija turėtų siekti ambicingų energijos vartojimo efektyvumo lygių, atsižvelgdama į Bendrijos energijos vartojimo efektyvumo politiką ir tikslus.
- (14) Reikia efektyvios įgyvendinimo sistemos, norint užtikrinti, kad raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programa būtų tinkamai įgyvendinama, garantuotų sąžiningos konkurencijos sąlygas gamintojams ir apsaugotų vartotojų teises.
- (15) Šis reglamentas turėtų būti taikomas tik raštinės įrangai.
- (16) 1992 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 92/75/EEB dėl buitinių prietaisų energijos ir kitų išteklių suvartojimo parodymo ženklinant gaminį bei pateikiant standartinę informaciją apie gaminį ⁽³⁾ nėra tinkamiausias teisės aktas raštinės įrangai. Išlaidų efektyvumo požiūriu tinkamiausia priemonė propaguoti raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumą yra savanoriško ženklavimo programa.
- (17) Norint efektyviai ir nešališkai įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programą, reikia numatyti, kad prie bendrų techninių specifikacijų nustatymo ir persvarstymo prisidėtų tinkama institucija, Europos bendrijos *Energy Star* valdyba. Valdyba turėtų būti sudaryta iš valstybių atstovų ir suinteresuotųjų šalių atstovų.
- (18) Būtina užtikrinti, kad raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programa būtų nuosekli ir suderinta su Bendrijos politikos prioritetais bei kitomis Bendrijos ženklavimo ir kokybės sertifikavimo sistemomis, pavyzdžiui, nustatytomis Direktyvoje 92/75/EEB bei 1992 m. kovo 23 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 880/92 dėl Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo schemos ⁽⁴⁾.
- (19) Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programa taip pat turėtų papildyti priemones, kurių imtasi pagal 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/32/EB, nustatančią ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą ⁽⁵⁾. Todėl būtina užtikrinti *Energy Star* programos ir ekologinio projektavimo schemos nuoseklumą ir suderinimą.
- (20) Kad nebūtų klaidinami vartotojai ir būtų išvengta galimo rinkos iškraipymo, pageidautina Susitarimu grindžiamą Bendrijos *Energy Star* programą koordinuoti su kitomis Bendrijos savanoriško raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo schemomis.
- (21) Reikia garantuoti *Energy Star* programos įgyvendinimo skaidrumą ir užtikrinti jos suderinamumą su atitinkamais tarptautiniais standartais, kad ne Bendrijos šalių gamintojams ir eksportuotojams būtų lengviau prisijungti prie schemos ir joje dalyvauti.
- (22) Šiame reglamente atsižvelgiama į *Energy Star* programos įgyvendinimo Bendrijoje pradinio laikotarpio patirtį.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I straipsnis

Tikslas

Šiuo reglamentu nustatomos Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos (toliau – *Energy Star* programa) taisyklės, kaip nurodyta Susitarime.

⁽¹⁾ OL C 394, 1998 12 17, p. 1.

⁽²⁾ OL L 381, 2006 12 28, p. 26.

⁽³⁾ OL L 297, 1992 10 13, p. 16. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

⁽⁴⁾ OL L 99, 1992 4 11, p. 1. Reglamentas panaikintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1980/2000 (OL L 237, 2000 9 21, p. 1).

⁽⁵⁾ OL L 191, 2005 7 22, p. 29.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas Susitarimo C priede nustatytoms raštinės įrangos gaminių grupėms, atsižvelgiant į bet kokius jo pakeitimus pagal Susitarimo XII straipsnį.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- a) bendras logotipas – susitarimo A priede pateiktas ženklas;
- b) programos dalyviai – gamintojai, surinkėjai, eksportuotojai, importuotojai, mažmenininkai ir kiti asmenys ar subjektai, kurie įsipareigoja propaguoti nurodytą efektyviai energiją vartojančios raštinės įrangos gaminius, atitinkančius c punkte apibrėžtas bendras specifikacijas, ir kurie užsiregistruodami Komisijoje nusprendė dalyvauti *Energy Star* programoje;
- c) bendros specifikacijos – efektyvaus energijos vartojimo ir energinio naudingumo reikalavimai, įskaitant bandymų metodus, kurie naudojami nustatyti, ar efektyviai energiją vartojančiai raštinės įrangai galima suteikti bendrą logotipą.

4 straipsnis

Bendrieji principai

1. Tinkamais atvejais *Energy Star* programa koordinuojama su kitomis Bendrijos ženklinimo arba kokybės sertifikavimo priemonėmis bei schemomis, pavyzdžiui, Reglamentu (EEB) Nr. 880/92 nustatyta Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo schema, Direktyvoje 92/75/EEB numatytu buitinių prietaisų energijos ir kitų išteklių suvartojimo parodymu ženklinant gaminių bei pateikiant standartinę informaciją apie gaminių ir Direktyvos 2005/32/EB įgyvendinimo priemonėmis.
2. Bendrą logotipą programos dalyviai gali naudoti ant jų raštinės įrangos gaminių ir susijusioje reklaminėje medžiagoje.
3. Dalyvavimas *Energy Star* programoje yra savanoriškas.
4. Laikoma, kad raštinės įrangos gaminiai, kuriems naudoti bendrą logotipą leido USEPA, atitinka šį reglamentą, nebent yra priešingų įrodymų.
5. Nedarant poveikio Bendrijos atitikties įvertinimo ir atitikties ženklinimo taisyklėms bei (arba) tarptautiniams Bendrijos ir trečiųjų šalių susitarimams dėl galimybės pateikti į Bendrijos rinką, gaminiai, kuriuos apima šis reglamentas, pateikti į Bendrijos rinką, gali būti bandomi Komisijos arba valstybių narių, kad būtų patikrinta jų atitiktis šio reglamento reikalavimams.

5 straipsnis

Programos dalyvių registravimas

1. Prašymai tapti programos dalyviu pateikiami Komisijai.
2. Sprendimą leisti pareiškėjui tapti programos dalyviu priima Komisija, patikrinusi ar pareiškėjas sutiko laikytis susitarimo B priede išdėstytų gairių bendro logotipo naudotojui. Komisija *Energy Star* tinklavietėje skelbia atnaujinamą programos dalyvių sąrašą ir reguliariai persiunčia jį valstybėms narėms.

6 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo kriterijų naudojimo skatinimas

Susitarimo galiojimo laikotarpiu Komisija ir kitos Bendrijos institucijos bei centrinės valdžios institucijos, apibrėžtos 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽¹⁾, nedarydamos poveikio Bendrijos ir nacionalinės teisės aktų bei ekonominių kriterijų taikymui, viešojo pirkimo sutartyse, kurių vertė lygi arba didesnė už minėtos direktyvos 7 straipsnyje nurodytas ribas, turi nustatyti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, ne mažiau griežtus nei bendrosiose specifikacijose.

7 straipsnis

Kitos savanoriškos energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo programos

1. Kitos jau esančios ir naujos savanoriškos energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo programos valstybėse narėse, skirtos raštinės įrangos gaminiams, gali egzistuoti kartu su *Energy Star* programa.
2. Komisija ir valstybės narės turi stengtis užtikrinti būtiną *Energy Star* programos ir nacionalinių schemų bei kitų ženklinimo schemų Bendrijoje ir valstybėse narėse koordinavimą.

8 straipsnis

Europos bendrijos Energy Star valdyba

1. Komisija įkuria Europos bendrijos *Energy Star* valdybą (toliau – EBESV), susidedančią iš 9 straipsnyje nurodytų valstybių atstovų ir suinteresuotų šalių atstovų. EBESV peržiūri *Energy Star* programos įgyvendinimą Bendrijoje ir prirėkus teikia Komisijai konsultacijas ir pagalbą, kad ji galėtų vykdyti Susitarimo IV straipsnyje nurodytos valdančiosios institucijos funkcijas.

⁽¹⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1422/2007 (OL L 317, 2007 12 5, p. 34).

2. Komisija užtikrina, kad savo veikloje EBESV, atsižvelgdama į visas raštinės įrangos gaminių grupes, kiek įmanoma prižiūrėtų, kad programoje vienodai dalyvautų visos su gaminių grupe susijusios suinteresuotos šalys, pavyzdžiui, gamintojai, mažmenininkai, importuotojai, aplinkos apsaugos grupės ir vartotojų organizacijos.

3. Komisija, padedama EBESV, stebi, kaip bendru logotipu pažymėti gaminiai skverbiasi į rinką ir kaip kinta raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumas, siekdama laiku patikslinti bendras specifikacijas.

4. Komisija priima EBESV darbo tvarkos taisykles, atsižvelgdama į valstybių atstovų EBESV nuomonę.

9 straipsnis

Valstybių atstovai

Visos valstybės narės paskiria nacionalinės energetikos politikos ekspertus, kompetentingas institucijas ar asmenis (toliau – valstybių atstovai), atsakingus už šiame reglamente numatytų uždavinių įgyvendinimą. Jei paskiriamas daugiau nei vienas valstybės atstovas, valstybė narė nustato atitinkamus tų atstovų įgaliojimus ir jiems taikytinus koordinavimo reikalavimus.

10 straipsnis

Darbo planas

Laikydamosi 1 straipsnyje nustatyto tikslo Komisija parengia darbo planą. Darbo plane išdėstoma *Energy Star* programos plėtos strategija, kuri tolesniems trejiems metams numato:

- energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslus, atsižvelgiant į poreikį laikytis vartotojų apsaugos ir aplinkos apsaugos aukštų standartų ir į tikslą skverbti į rinką, kurio Bendrijos lygiu turėtų būti siekiama *Energy Star* programa;
- nebaigtinį raštinės įrangos gaminių, kurie turi būti laikomi prioritetiniais įtraukiant juos į *Energy Star* programą, sąrašą;
- švietimo ir naudojimo skatinimo priemonės;
- pasiūlymus dėl *Energy Star* programos ir kitų valstybių narių savanoriško energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo schemų koordinavimo ir sąveikos.

Komisija bent kartą per metus peržiūri savo darbo planą ir jį viešai paskelbia.

11 straipsnis

Parengiamosios techninių kriterijų persvarstymo procedūros

1. Siekiant pasirengti bendrų specifikacijų ir raštinės įrangos gaminių grupių, kurias apima Susitarimo C priedas, persvarstymui, ir prieš pateikiant pasiūlymą projektą arba atsakant USEPA laikantis tvarkos, kuri numatyta Susitarime ir 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendime 2006/1005/EB dėl Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimo dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų suderinimo sudarymo ⁽¹⁾, turi būti imamasi 2–5 dalyse nurodytų veiksmų.

2. Komisija gali prašyti, kad EBESV pateiktų pasiūlymą dėl susitarimo ar bendrų gaminio specifikacijų persvarstymo. Komisija gali pateikti pasiūlymą EBESV dėl gaminio bendrų specifikacijų ar Susitarimo persvarstymo. EBESV taip pat gali teikti pasiūlymą Komisijai savo iniciatyva.

3. Komisija, gavusi pasiūlymą iš USEPA dėl Susitarimo persvarstymo, visais atvejais turi konsultuotis su EBESV.

4. EBESV nariai, teikdami savo nuomonę Komisijai, atsižvelgia į įgyvendinamumo ir rinkos tyrimų rezultatus bei turimas energijos vartojimo mažinimo technologijas.

5. Komisija turi ypač atsižvelgti į ambicingo lygio bendrų specifikacijų nustatymo tikslą, kaip nurodyta Susitarimo I straipsnio 3 dalyje, kuriuo siekiama sumažinti energijos vartojimą, ir turi tinkamai atsižvelgti į turimas technologijas ir susijusias išlaidas. Prieš pateikdama nuomonę dėl naujų bendrų specifikacijų, EBESV visų pirma atsižvelgia į naujausius ekologinio projektavimo tyrimų rezultatus.

12 straipsnis

Rinkos priežiūra ir piktnaudžiavimo kontrolė

1. Bendras logotipas naudojamas tik gaminiams, kuriuos apima Susitarimas ir laikantis Susitarimo B priede nurodytų gairių bendro logotipo naudotojui.

2. Draudžiama bet kokia klaidinga ar klaidinanti reklama arba bet kokio ženklavimo ar logotipo, kurį galima supainioti su bendru logotipu, naudojimas.

⁽¹⁾ OL L 381, 2006 12 28, p. 24.

3. Komisija, imdamasi Susitarimo IX straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse apibrėžtų veiksmų ar juos koordinuodama, užtikrina tinkamą bendro logotipo naudojimą. Valstybės narės turi imtis reikiamų veiksmų, kad būtų laikomasi šio reglamento nuostatų jų teritorijoje ir apie tai informuoja Komisiją. Valstybės narės įrodymus, kad programos dalyviai nesilaiko privalomų taisyklių gali perduoti Komisijai, kad ji imtųsi pradinių veiksmų.

13 straipsnis

Peržiūra

Prieš vienerius metus iki Susitarimo galiojimo pabaigos Komisija parengia ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje pranešama apie energijos vartojimo efektyvumą Bendrijos raštinės įrangos rinkoje ir įvertinamas *Energy Star* programos veiksmingumas. Ataskaitoje pateikiami kokybiniai ir kiekybiniai duomenys bei duomenys apie *Energy Star* programos naudą, t. t. sutaupytą energijos kiekį ir ekologinę naudą į aplinką išmetamo anglies dioksido kiekio sumažinimo aspektu.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2008 m. sausio 15 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

14 straipsnis

Persvarstymas

Prieš Susitarimo šalims tariantis dėl jo pratęsimo pagal Susitarimo XIV straipsnio 2 dalį, Komisija įvertina *Energy Star* programą vadovaudamasi jos vykdymo metu sukaupta patirtimi.

15 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 2422/2001 panaikinamas.

Nuorodos į panaiktą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal priede pateiktą koreliacinę lentelę.

16 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

PRIEDAS

Reglamentas (EB) Nr. 2422/2001	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
1 straipsnio paskutinis sakiny	—
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
—	4 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 4 dalis
4 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio 5 dalis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnio 1 dalis	—
6 straipsnio 2 dalis	—
6 straipsnio 3 dalis	6 straipsnis
7 straipsnis	7 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	—
8 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 2 dalis
—	8 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 4 dalis
8 straipsnio 5 dalis	—
9 straipsnis	9 straipsnis
10 straipsnio pirmos dalies įvadinė dalis	10 straipsnio pirmos dalies įvadinė dalis
10 straipsnio pirmos dalies pirma įtrauka	10 straipsnio pirmos dalies a punktas
10 straipsnio pirmos dalies antra įtrauka	10 straipsnio pirmos dalies b punktas
10 straipsnio pirmos dalies trečia įtrauka	—
—	10 straipsnio pirmos dalies c punktas
10 straipsnio pirmos dalies ketvirta įtrauka	10 straipsnio pirmos dalies d punktas
10 straipsnio antros dalies pirmas sakiny	10 straipsnio antra dalis
11 straipsnio pirma dalis	11 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 1 punktas	11 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 2 punktas	11 straipsnio 3 dalis
11 straipsnio 3 punkto pirmas sakiny	11 straipsnio 4 dalis
11 straipsnio 3 punkto antras sakiny	11 straipsnio 5 dalies pirmas sakiny
—	11 straipsnio 5 dalies paskutinis sakiny

Reglamentas (EB) Nr. 2422/2001	Šis reglamentas
12 straipsnis	12 straipsnis
13 straipsnis	—
—	13 straipsnis
14 straipsnio pirma dalis	14 straipsnis
14 straipsnio antra dalis	—
—	15 straipsnis
15 straipsnis	16 straipsnis
Priedas	—